

**Národní archiv
v roce '25**

Národní archiv

Obsah

4	Ohlédnutí za rokem 2025
7	Pečujeme o národní archivní dědictví
9	Získáváme archiválie a nové přírůstky knihovního fondu
13	Zpřístupňujeme a poskytujeme informace
15	Konzervujeme a restaurujeme
17	Digitalizujeme
19	Navštěvujete nás
21	Připravili jsme pro vás
35	Přednášíme na konferencích i pro veřejnost a spolupracujeme se zahraničními partnery
39	Pracujeme a spolupracujeme na projektech
43	Publikujeme
45	Komunikujeme s vámi

Ohlédnutí za rokem 2025

Rokem 2025 nás provázelo kalendárium příznačně nazvané Rok zlomu, které připomnělo rok 1945 a nabídlo veřejnosti řadu zajímavých archivních dokumentů z bohatých fondů především našeho 3. oddělení (Oddělení archivních fondů z let 1918–1992). Poprvé jsme si vyzkoušeli celoroční tematickou komplexní prezentaci na webových stránkách a sociálních sítích, ale také postupně se rozrůstající panelovou výstavu doprovázenou kvalitním přednáškovým cyklem.

Uplynulý rok byl ve znamení velkého zájmu médií o aktivity Národního archivu, a to i díky spolupráci s Českým rozhlasem na projektu Tajemná obálka. Za pochodu jsme se učili soužití s mediální kampaní a díky obrovskému osobnímu nasazení zaměstnanců jsme prezentovali práci archivářů a restaurátorů skutečně široké veřejnosti. Otvírání obálky v Lánech za přítomnosti prezidenta Petra Pavla, setkání ve Vile Lanna a vystavení archiválie na Chodovci bylo odměnou za několikaletou intenzivní práci.

Národní archiv se dostal do hledáčku médií a díky systematickému nabízení témat mohl představit veřejnosti spektrum svých činností. Připomněl bych 75. výročí procesu s Miladou Horákovou, kdy jsme prezentovali další část webu politickeprocesy.cz a vystavili originální archiválie, nebo akvizici dokumentů z Ministerstva spravedlnosti, mj. originálů závětí Edvarda Beneše a dokumentů k procesu s prof. Vladimírem Krajínou před Mimořádným lidovým soudem, které archiv předal u příležitosti Mezinárodního dne archivů do SOA v Třeboni a SOA v Praze.

Na počátku roku byl velký zájem o výstavu „Ahoj občani!“ Karel Kryl proti vnitřní nesvobodě, kterou navštívilo více než 17 000 osob a Národní archiv uspořádal 26 komentovaných prohlídek. Velmi rychle byl vyprodán stejnojmenný katalog vydaný Národním archivem v počtu 1000 kusů.

Díky institucionální podpoře na vědu a výzkum jsme mohli vydat řadu dalších monografií (mj. rozsáhlý Český železniční biografický slovník) a také pokračovat ve vydávání periodik a prezentovat vědecké výsledky našich zaměstnanců. Velmi úspěšná byla

vystoupení na celostátní archivní konferenci v Hradci Králové. Aktivní účast na odborných konferencích jak domácích, tak zahraničních je již standardem. Jsem rád, že se daří udržet šíři výzkumných projektů od historie, přes archivnictví, konzervaci a restaurování až po digitální dokumenty. Určitým oceněním našeho dlouhodobého angažmá v oblasti digitálního uchování byla úspěšná kandidatura na pořádání globální konference iPRES 2029 v Praze.

Pokračoval projekt Národní digitální archiv III a projekt Národní digitální badatelna, pro jejichž úspěšné dokončení je nutné personální posílení, a to i s ohledem na to, že Národní archiv má plnit nové úkoly v digitalizaci archivních fondů napříč celostátní sítí.

Přes všechny stále narůstající agendy a rešerše se podařilo najít čas na zpracování a vznikly nové pomůcky a přístupové body. Pokračovala akvizice archiválií, a to jak u veřejnoprávních původců, tak i původců soukromoprávních. Služby knihovny a badatelny byly poskytovány v podobném rozsahu jako v uplynulých letech. Veřejnost mohla navštívit obě naše budovy v rámci Open House Praha, navíc jsme uspořádali 52 odborných exkurzí, tj. v průměru jednu týdně.

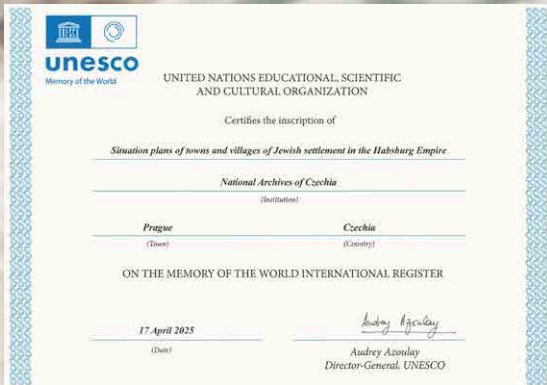
Rok 2025 byl pro Národní archiv velmi náročný a zároveň úspěšný. Doufám, že dosažené úspěchy zůstanou silnou motivací pro zaměstnance, aby ve své smysluplné práci pokračovali. Mým cílem je, aby se náš počet rozšířil, neboť fondy uložené v archivu si to plně zaslouží. To konečně ukázal i zápis souboru Situační plány měst a obcí židovského osídlení v habsburské monarchii na Mezinárodní seznam programu Paměť světa UNESCO a zápis Souboru dokumentů vzniklých z úřední činnosti jednoty bratrské na Národní seznam programu Paměť světa UNESCO.

Uplynulý rok byl i rokem plným emocí. Navždy nás opustila bývalá kolegyně PhDr. Alena Nosková, která se výrazně zapsala do dějin archivu i do našich srdcí. Mediální pozornost a nutnost improvizovat a plnit paralelně řadu úkolů v krátkých termínech přinesla také řadu stresových situací, nedorozumění a napětí. To, že jsme se s nimi úspěšně vyrovnali, bylo zásluhou profesionality, nadšení pro obor a vzájemné tolerance všech zúčastněných a věřím, že nás to posílilo pro dobu příští.

Chtěl bych poděkovat všem, kterým není osud Národního archivu a jeho archivních fondů lhostejný a kteří svými nápady, prací a nasazením přispěli k tomu, že se při pohledu na vše, co se podařilo v uplynulém roce, nemusíme stydět před našimi předchůdci.

MILAN VOJÁČEK
Ředitel Národního archivu

Pečujeme o národní archivní dědictví

Uchováváme a spravujeme více jak **136** běžných kilometrů archiválií z let 1128–2024, z toho necelých **71** je zpracovaných a dalších 65 běžných kilometrů čeká na zpracování. Celkem se jedná o **2347** archivních souborů.

V roce 2025 byly zapsány na mezinárodní seznam Paměti světa UNESCO:

- **Situační plány měst a obcí židovského osídlení v habsburské monarchii**

Koordinátorem nominace byl Národní archiv, který nominaci připravil společně s Moravským zemským archivem, Zemským archivem v Opavě, Arcibiskupstvím olomouckým, Státním oblastním archivem v Třeboni, Státním oblastním archivem v Litoměřicích, Vlastivědným muzeem v Šumperku a Městským kulturním střediskem Kojetín.

Soubor je mimořádně cenným a jedinečným pramenem pro dějiny kartografie, architektury, urbanismu, umění, historické a sociální geografie, etnografie i hospodářských dějin, zároveň je dokladem národnostní a náboženské politiky. Nabízí reprezentativní průřez kartografickou tvorbou a vedutou 18. století – je vzácně celistvým dokladem širokého pásma způsobů zachycení barokní krajiny a sídel různého typu.

Do národního seznamu Paměti světa UNESCO byl 20. 11. 2025 zapsán

- **Soubor dokumentů vzniklých z úřední činnosti jednoty bratrské (Unitas Fratrum)**

Koordinátorem nominace byl Národní archiv, který nominaci připravil společně s Archivem Evangelické jednoty bratrské v Herrnhutu (Evangelische Brüder-Unität – Herrnhuter Brüdergemeine – Unitätsarchiv), Národním muzeem, Národní knihovnou ČR, Muzeem Mladoboleslavsko a Historickým ústavem AV ČR, v. v. i.

Získáváme archiválie a nové přírůstky knihovního fondu

Do fondů Národního archivu v roce 2025 přibylo celkem **655,5 běžných metrů (bm)** archiválií. Nejvíce přírůstků (**25**) jsme převzali od Vězeňské služby ČR a Ministerstva dopravy, nejvíce archiválií (**134,7 bm**) od Ředitelství silnic a dálnic ČR a největší množství evidenčních jednotek (**1756**) od Ministerstva zdravotnictví ČR.

Celkem **55** přírůstků převzatých v roce 2025 obsahovalo rovněž digitální archiválie o celkové velikosti **99 501,41 MB**. Digitální archiválie předávalo **30** institucí (původců), největší množství (**48 122 MB**) jsme získali od Správy jeskyní České republiky, nejvíce přírůstků obsahujících digitální archiválie (**19**) bylo převzato od Ministerstva vnitra ČR.

V roce 2025 předávalo do Národního archivu archiválie celkem **113** předávajících (původců), z toho **82** právnických a **31** fyzických osob. K nejvýznamnějším předaným archiváliím patřily osobní archivy zakladatele a předsedy Nadace Charty 77 **Františka Janoucha**, historika **Miroslava Hrocha**, historika **Václava Průchy**, ekonomky a diplomatky **Dany Huňátové**, diplomata, spisovatele a historika **Jaroslava Šedivého**, novináře a spisovatele

Karla Pacnera, právníka a politika **Josefa Nestávala**, novináře **Karla Weiricha** a předsedy národně socialistické strany a pražského primátora **Petra Zenkla**. K trvalému uložení byly předány do Národního archivu další **Židovské kontrolní matriky**, archivní soubor **Archiv pražského arcibiskupství – Velkostatek Týn nad Vltavou** byl obohacen o mapu polesí, získali jsme další přírůstky do fondů **Zemský registr erbů České republiky** a **Řád svatého Huberta** se sídlem v Kuksu.

Od Ředitelství silnic a dálnic, s. p., a Správy železnic, s. o. jsme převzali **stavební spisy a dokumentaci staveb dálnic a železničních koridorů**. Obdrželi jsme také **soubor dokumentů Československé dendrologické společnosti z let 1921–1954**. Z oblasti kultury se podařilo obohatit archivní soubory v naší péči mj. o chronologicky řazené **koncertní programy sezón České filharmonie z let 1903–2013** a **zápisy z jednání Rady Státního fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie (z let 1997–2011)**.

Od Ministerstva financí jsme převzali **příhlášky k odškodnění za majetek zanechaný reemigranty na Zakarpatské Ukrajině po roce 1945**, od Ministerstva spravedlnosti obyčejné i odtajněné **dokumenty vzniklé z činnosti bývalého odboru obrany a ochrany z let 1927–1992** a po mnoha dekadách se podařilo získat k našemu archivnímu souboru Státní soud, Praha také **16 podacích deníků** tohoto politického perzekučního orgánu.

Od Ministerstva spravedlnosti dále Národní archiv vybral jako archiválie a předal k uložení do příslušných archivů **spisy dědického/pozůstalostního řízení po E. Benešovi** (předáno do SOA Třeboň) a **spis z politického procesu před Mimořádným lidovým soudem v Praze s prof. Vladimírem Krajinou** (předáno do SOA Praha). Od téhož ministerstva jsme získali také trojrozměrné archiválie, mj. soubor razítek prvorepublikového Ministerstva spravedlnosti či soubor razítek exilového československého státního zřízení ve Velké Británii za 2. světové války.

V čistě digitální podobě jsme mj. převzali a uložili **soubor všech vypracovaných analýz a rešerší oddělení dokumentace a analytiky Nejvyššího správního soudu** (2005–2011, pro NSS i správní úseky krajských soudů).

Celkový přírůstek knihovního fondu Národního archivu činil **1153** zaevidovaných knihovních jednotek.

Ke konci roku 2025 tak činila velikost knihovního fondu **520 455** svazků.

Formou nákupu bylo získáno celkem **474** svazků a po vazbě bylo zapsáno **35** svazků seriálů (novin a časopisů).

Velkou část přírůstků, celkem **580** svazků, knihovna získala zdarma (dary, výměnou, povinnými výtisky badatelů či z produkce NA), z toho **12** svazků pocházelo z projektu Česká knihovna, do kterého se knihovna NA opět zapojila.

Retrospektivně bylo zaevidováno dalších cca **60** svazků časopisů, odebíraných v minulých letech. Ke konci roku 2025 knihovna odebírala **216** titulů časopisů a novin.

[illegible]

Zpřístupňujeme a poskytujeme informace

V uplynulém roce jsme vytvořili **26** archivních pomůcek. Celkový počet archivních pomůcek Národního archivu tak činí **1740**.

K nejzajímavějším nově zpřístupněným archivním fondům patří:

- Československý branný svaz
- JUDr. Antonín Schenk
- DAREX, organizace zahraničního obchodu

Provedli jsme celkem **3975** rešerší, nejvíce v následujících oblastech:

- sčítání obyvatel (**648**)
- národnost a státní občanství (**531**)
- třetí odboj (**281**)
- majetkové a dědické záležitosti, vyhledávání vlastníků (**226**)
- věznění po roce 1948 z politických důvodů (**200**)
- pražská pobytová evidence (**145**)
- členství v KSČ (**58**)
- ostatní rešerše pro úřady státní správy a samosprávy (**145**)

Konzervujeme a restaurujeme

V rámci dvou restaurátorských pracovišť jsme provedli **10** kontrol v depozitářích, **840** mikrobiologických průzkumů v depozitářích a **508** mikrobiologických průzkumů u původců. Zrestaurovali jsme:

- **23** pergamenových listin
- **99** papírových rukopisů a tisků
- **227** pečetí
- **222** fotografií
- **155** map, plánů, technických výkresů
- **55 420** spisů

Kromě uvedeného jsme poskytli pomoc při záchraně archivu Jazzové sekce, poškozeného požárem a následným zásahem hasičského záchranného sboru.

Digitalizujeme

V uplynulém roce jsme pořídili **526 642** digitálních reprodukcí archiválií, které předkládáme badatelům jako studijní kopie.

Vedle toho bylo digitalizováno

- **1092** pečetí, tj. **2249** snímků
- **48** zvukových archiválií
- **51** jednotek kinematografických archiválií

a zhotoveno

- **48 105** snímků digitálních kopií zpřístupněných dálkovým způsobem
- **61 181** bezpečnostních snímků digitálních kopií

Vlastní přístup prostřednictvím digitální knihovny Kramerius má i odborná knihovna Národního archivu, pro kterou jsme nově připravili **15 512** snímků.

Navštěvujete nás

V uplynulém roce nás vyhledalo **1888** badatelů (z toho **200** ze zahraničí), kteří zde realizovali celkem **3771** badatelských návštěv. Nejfrekventovanějším archivním souborem v badatelně na Chodovci se stalo Policejní ředitelství Praha II (**5215** objednávek), naopak v badatelně na třídě Milady Horákové to byla Stará manipulace (**643** objednávek).

Odbornou knihovnu navštívilo **230** aktivních čtenářů a vypůjčeno bylo celkem **22 264** knih.

Při zkušebním provozu portálu Digitální badatelna, který je jedním ze základních prvků informačního systému archivu, jsme zaznamenali celkem **6 002 000** vzdálených přístupů do e-badatelen/digitálních archivů/prezentačních webů a **27 400** unikátních přístupů do e-badatelen/digitálních archivů/ prezentačních webů.

OPEN PRAHA
HOUSE

Otevíráme market
Vstup zdarma

15 - 18 h denně
100 lidí v prostoru

openhousepraha.cz

Připravili jsme pro vás

Národní archiv pořádal nebo se významně podílel na konferencích, seminářích a akcích pro odbornou i širokou veřejnost.

Výstavy

- **Rok zlomu (1945) ...když skončila válka**

/ 1. 1. 2025 – 31. 12. 2025 / Národní archiv, Chodovec

(celoroční panelová výstava, pokračuje on-line)

Naše výstava připomenula konec druhé světové války prostřednictvím kalendária archivních dokumentů ze sbírek Národního archivu. Zatímco v lednu 1945 panovalo očekávání, že rok 1945 přinese do českých zemí mír a svobodu, a do života lidí vstoupila naděje, že svět může být opět místem radosti a smysluplného plánování budoucnosti, závěr téhož roku ukázal, že v mnoha rodinách navždy zůstala prázdná místa u svátečních stolů. Přesto

měsíce po osvobození naznačily, že republika je připravena k obnově. Rozeběhl se politický, ekonomický, společenský a kulturní život. Byla uzavírána nová domácí i zahraniční spojení, průmysl hledal cestu k opětovnému růstu, přestože zásobování obyvatelstva zůstávalo komplikované, soudy vnášely do života lidí spravedlnost, mnozí hledali štěstí v nových domovech a profesích.

- **Translokační plány židovských obydlí**

/ 4. 2. – 4. 3. 2025 / Valdštejnský palác, Mytologická chodba

(výstava pokračuje on-line)

Translokační plány židovských obydlí v zemích Koruny české z let 1727–1728 představují soubor neobyčejné hodnoty, podávající spolehlivý obraz vnitřního rozvoje sídel a včetně jejich topografie a dokumentující mimo jiné hospodářský a sociální stav židovského obyvatelstva v českých zemích. Na základě komparace s dalšími prameny a především s indikačními skicami Státního katastru je možné do jisté míry vysledovat vývoj židovského osídlení v rozmezí více než jednoho století (do poloviny 19. století).

- **Milada Horáková – 75 let od zahájení politického procesu**
/ *jednodenní výstava 29. 5. 2025 / Národní archiv, Chodovec*
(*výstava pokračuje on-line*)

Výstava osobních předmětů Milady Horákové u příležitosti prezentace webové výstavy a zpracování nejznámějšího politického procesu totalitního komunistického Československa, který se konal na přelomu května a června 1950 a na jehož konci byly vyneseny čtyři absolutní tresty, včetně rozsudku smrti nad národněsocialistickou poslankyní a někdejší účastnicí protinacistického odboje JUDr. Miladou Horákovou.

- **Ahoj občani!** *Výstava ve spolupráci s Muzeem Prahy*
/ *17. 11. 2024 – 20. 4. 2025 / suterén domu U Zlatého prstenu*

V roce 2025 pokračovala úspěšná multimediální výstava věnovaná kulatému výročí narození i úmrtí předního českého hudebníka a básníka druhé poloviny 20. století, Karla Kryla. Představila jeho život a dílo prostřednictvím unikátních dokumentů z jeho osobního archivu a bohatého audiovizuálního dokumentárního materiálu zasazeného do divadelně pojatého prostorového řešení s řadou interaktivních prvků integrujících současné

Foto: Tomáš Slavík

...TE SVŮJ GASTROPDNIK
...JEJE HODNOTNÉ DÁRKY

...OBÁLKA TGM PROMLOVILA

WWW.METRO.CZ

NBC NEWS

...T. G. Masaryka se za účasti prezidenta
...Pavela archivováno a expertů je většina
...vůle na pět roků od roku 1937, kdy první
...Masaryk psal o svém pohřbu i Andrej
...Hrochovi, který šlova zachoval rakuš
...tan Jan.

...Jana 29 11 14
...to se mi líbí
...to se mi líbí

...to se mi líbí
...to se mi líbí

...to se mi líbí
...to se mi líbí

...to se mi líbí
...to se mi líbí

YOUR REBELS IN THE SWAMP

READ · WATCH · SHOP · SUBSCRIBE

Unsealed Letter Reveals Words Of Czechoslovakian President A Few Years Before Nazi Conquest

Tajemství Masarykovy obálky smrtné postele T.G.M.! M

RADIO PRAG HÖREN · NEWSLETTER · OSLO KARTEN · WER IST WEI · KON

A long-sealed envelope reveals a mysterious message from a nation's founding father

Words of first Czech President Tomáš Garrigue Masaryk were unveiled in a live broadcast

World · Europe · Africa · Americas · Asia · Australia · China · Europe · India · Middle East · More

Czechs agog as national archive pre open mysterious envelope sealed for

SEP 17, 2025

By Jack Goy and Ivana Kottiková

nde des Lebens, aber ohne Angst: chlag mit Vermächtnis Tomáš ue Masaryks geöffnnet

ECHO24.cz

PRIMA · ECHO PRIME · TĚCHNÍ ECHO · PODCASTY · PŘEPLATKY

...iří vříje
...styp chipky
...ost okování

Evropské morálizování není
...felení. Jak docílit míru na
...Ukrajně

Kdo jsou naši propagandističtí
...aktivisté? Historik Cerman líčí
...spory s antisionisty
...na kateřích

ĚROZHLAS

DOŠLY · HISTOŘIE · ŽIVET · EKONOMIKA · SPORT · KULTURA · VĚDA · ZDRAVÍ · ŽIVOTNÍ STYL · VOJBY · POČASÍ · VYHRAZENÁ 12

Jsem nemocný, je konec, ale neobávám se. V tajemné obálce bylo 5 stran převážně v angličtině

Co říká tato tajemná obálka se slovy TGM? Sledujte živě

TAJEMNÁ OBÁLKA?

VIDEOZÁZNAM
ODTÁJNĚNÍ
19. ZÁŘÍ 2025

POSLEDNÍ SLOVA
T. G. Masaryk

19. září 2025 se v 10.30 otevřel kus historie. V prvním přenosu Radiožihlas byla v lácech rozepřeta tajemná obálka, která měla být poslední slova prezidenta osobnosti Tomáše Garrigua Masaryka.

19. září 2025 10:30 (aktualizováno: 11:48 19. 9. 2025)

Tajemná obálka vskpala být prg ze strctvých vřstev od dohodce Antoinette Salomon, který byl jedním z osobních tajemníků ministra zahraničí Jana Masaryka, který v roce 1937 psal o svém pohřbu i Andrej Hrochovi, který šlova zachoval rakuš tan Jan.

...Světový fond má
...robením, usazování
...expert na Blahův
...vůk

...Babiš měl o čas. Měl
...zřejmě mu bránil
...v láci na dlešním
...summum

...Návrat k socialistickým
...metodám. Koven
...chytal nástin
...převážně ukrajně na
...stíh

...Neokřesťanské
...současně dno
...oproti realitě, že se
...na řádově veslů

...Tanky po dílně. Šaf
...firmy se pěl, jak
...Evropa dleží, když
...hučí chřtichou

...Jedna chytla a o
...superdružku přijde
...ina až roku. Pozor na
...magerky test

květy

Zajímavosti · Historie · Příroda · Lidé · Rady a tipy · Jdeme 1000 km

Otevření obálky T. G. Masaryka provázelo napětí. Text psaný v angličtině obsahuje varování i tušení konce

...Zprávy z bojště: Rusko
...dobylo mimořádně velký
...kus území

...Svět by se měl vrátit k míru,
... řekl Měti Putinovi na úvod
...jednání v Dhlí

...Brusel obvinil Moskvu sí X
...z porušení pravidel, dal jí
...pokutu 120 milionů eur

Masaryk: Jestliže lidé jsou nevzdělání a hloupí, nemůžete toho moc udělat, obsahuje tajemná obálka

...má obálka otevřena: Masaryk psal o vážné noci, Němcích i svém „funusu“

...obálka s posledními slovy T. G. Masaryka se za účasti prezidenta Petra Pavla na láněm zámku. Podle archivů a expertů je většina slov na pět roků od roku 1937, kdy první Masaryk psal o svém pohřbu i Andrej Hrochovi, který šlova zachoval rakuš tan Jan.

...HROCH
...to se mi líbí
...to se mi líbí

...Magazin · Historie · U gnešit v Němcích pami na boku, Půl masaryka, Věsta přepřata ...

U pasáže v Němcích jsem se lekla, říká historička, která přečetla Masarykův dopis

HARIE BROVA
...to se mi líbí
...to se mi líbí

...Dálší články

NEJNOVĚŠÍ

...Zprávy z bojště: Rusko
...dobylo mimořádně velký
...kus území

...Svět by se měl vrátit k míru,
... řekl Měti Putinovi na úvod
...jednání v Dhlí

...Brusel obvinil Moskvu sí X
...z porušení pravidel, dal jí
...pokutu 120 milionů eur

...Dálší články

technologie. Speciálně pro tento výstavní projekt byl vyvinut zpěvákův hologram, v rámci jehož příprav byla využita umělá inteligence a moderní vizuální technologie. Precizně připravenou výstavu navštívilo celkem 17 256 osob, doprovodný program pro školy absolvovalo s lektory muzea celkem 670 žáků a studentů v rámci 37 kurzů. Národní archiv realizoval celkem 26 komentovaných prohlídek.

- **Tajemná obálka**

/ 21. 10. – 24. 10. 2025 / Národní archiv, Chodovec

(výstava pokračuje on-line ve spolupráci s Českým rozhlasem)

Zcela mimořádný dopad měla prezentace a otevření „Tajemné obálky“ s údajným posledním slovy prvního československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka. K otevření došlo ve spolupráci s Masarykovým ústavem a Archivem AV ČR, v. v. i. a Českým rozhlasem za mimořádného mediálního zájmu. Otevření se účastnil prezident republiky Petr Pavel a proběhlo důstojně v místě skonu Prezidenta Osvoboditele, a to na zámku v Lánech. Následovala prezentace na webových stránkách včetně specializované webové stránky Českého rozhlasu, odborný

seminář ve Vile Lanna a výstava vlastního obsahu obálky tamtéž a následně pro veřejnost také v Národním archivu na Chodovci. Ačkoliv byla obálka vystavena jen velmi krátkou dobu (4 dny), obě výstavy navštívilo celkem 550 zájemců.

Web

- **Itinerář krále Vladislava II.**

Nový tematický web Národního archivu o královských cestách Vladislava II. Jagellonského v letech 1471–1490 mapuje, jakými cestami se král vydával například za diplomatickými jednáními, kam se uchýloval před morovou epidemií a kam jezdil na válečné nebo diplomatické cesty. Pohyb krále se podařilo rekonstruovat pomocí datačních formulí královských listin, listů obsahujících místa vydání a zmínek v účtech a narativních pramenech. Web zahrnuje kromě map i veřejně dostupné archiválie k cestám Vladislava II. Jagellonského.

- **Labyrintem dějin českých zemí – Světová výstava „EXPO 1958“**

/ webová výstava Expo '58 / Národní archiv

Archivní dokumenty lze čas od času spatřit na archivních výstavách, ty jsou sice jen krátkodobé, avšak při jejich přípravě shromáždíme mnohem více zajímavých archiválií, které se na výstavu nevejdou nebo se pro tento účel zdají být nepatřičné. Moderní technologie umožňují mnohem více. To bylo důvodem pro vznik projektu „Labyrintem dějin českých zemí“. Formou multimediálních webových prezentací postupně představujeme archiválie vypovídající o historických událostech více či méně významných, často pozapomenutých, ale i obecně známých. Záměrem projektu je poskládat z jednotlivých střípků ucelenější obraz tisícileté historie českých zemí. V roce 2025 jsme přidali část, která se věnuje československé účasti na Světové výstavě EXPO Brusel 1958.

Prezentace publikací

- **Představení publikace „Ahoj občani“**

/ 19. 3. 2025 / Knihovna Václava Havla, Praha

Doprovodná publikace autorů Jakuba Šloufa, Jiřího Křesťana, Miroslava Šeptáka a Pavla Mückeho ke stejnojmenné výstavě, kterou uspořádal Národní archiv a Muzeum Prahy.

- **Miroslav Kunt, Mojmír Krejčířík „Český železniční biografický slovník“**
/ 10. 6. 2025 / Národní archiv, Chodovec

Biografický slovník obsahuje biogramy více než tisíce dnes již nežijících osob narozených v letech 1771–1951, které ovlivnily zásadnějším způsobem železniční dopravu v českých zemích po stránce stavební, strojní, právní a úřední.

Konference

- **Historische Identität des mitteleuropäischen Adels in der Frühen Neuzeit / Historical Identity of Central European Nobility in the Early Modern Period**
/ 9. – 10. 4. 2025 / Akademické konferenční centrum, Praha 1

Pořadatelé: Národní archiv a Historický ústav AV ČR, v. v. i.

- **Městská hromadná doprava – fenomén 19. – 21. století**

/ 7. – 8. 10. 2025 / Rezidence primátora, Mariánské náměstí, Praha

Pořadatelé: Národní archiv, Archiv hlavního města Prahy, Dopravní podnik hlavního města Prahy, Historický ústav AV ČR, v. v. i., katedra historie Filozofické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Národní technické muzeum

- **Střední Evropa a mocenské uspořádání na kontinentu**
/ 14. 6. 2025 / Zámek Kynžvart
Pořadatelé: Národní archiv, Historický ústav AV ČR, v. v. i., Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., Národní památkový ústav / Státní zámek Kynžvart
- **Kriminalita v letech 1938/39–1989**
/ 18. – 20. 8. 2025 / Technická univerzita v Liberci
Pořadatelé: Národní archiv, Technická univerzita v Liberci, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.
- **Pokrizová obnova**
/ 24. – 26. 9. 2025 / Národní archiv, Chodovec
Pořadatelé: Národní archiv, Historický ústav AV ČR, v. v. i., Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i., Pécsi Tudományegyetem
- **Kartovýročí 2025. Česká/československá atlasová tvorba**
/ 13. 11. 2025 / Národní archiv, Chodovec
Pořadatelé: Národní archiv a Česká kartografická společnost
- **Co nevíme o problematice pokrizové obnovy v roce 1945 v Československu.**
Vybrané aspekty / 12. 12. 2025 / Národní archiv, Chodovec
Pořadatelé: Národní archiv, Historický ústav AV ČR, v. v. i., Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.

Tradičně Národní archiv podpořil další tři konference a poskytl jim zázemí ve svých prostorách na Chodovci.

- **Co po nás zbude** / 7. 10. 2025 / Národní archiv, Chodovec
Pořadatel: CNZ, o. s.

Již devatenáctý ročník konference, který se zaměřil na aktuální otázky evropské regulace v podobě Evropské digitální peněženky a nařízení eIDAS, správy dokumentů škol ve věku eGovernmentu a budoucnosti spisové služby. Vystoupili také zástupci Národního archivu, kteří představili projekt Národního digitálního archivu NDA III.

- **Seminář Českého komitétu Modrého štítu Ochrana audiovizuálních dokumentů a fotografií II** / 9. 10. 2025 / Národní archiv, Chodovec
Pořadatel: Český komitét Modrého štítu

Pokračování specializovaného semináře Českého komitétu Modrého štítu, který se soustředil na ochranu audiovizuálních dokumentů a fotografií. Většina posluchačů byla z českých pamětových institucí. Vystoupili zástupci Národního archivu, Národního filmového archivu, Národního památkového ústavu, Českého rozhlasu a další.

- **Archivy, muzea a knihovny v digitálním světě 2025** / 26. – 27. 11. 2025 /
Pořadatelé: Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR, Národní archiv, Národní knihovna ČR

”Co
po
nás
zbude

26. ročník konference paměťových institucí o využívání informačních a komunikačních technologií včetně AI, transkripce a dalších nástrojů pro ochranu a zpřístupnění kulturního dědictví.

Přednášky

- **Partyzáni, nebo kolaboranti? Svatokřížská brigáda Národních ozbrojených sil**

/ 9. 4. 2025 / Národní archiv, Chodovec

Přednáška Jiřího Friedla se zaměřila na polskou ozbrojenou jednotku – Svatokřížskou brigádu Národních ozbrojených sil. Autor popsal přesun brigády přes naše území, osvobození pobočky koncentračního tábora Flossenbürg v Holýšově i další detaily působení brigády po skončení války.

- **Mé nejdražší Lízočce / 12. 5. 2025 / Národní archiv, Chodovec**

Přednáška Pavla Švece přiblížila klíčové okamžiky života generála Karla Kutlvašra s důrazem na jeho roli velitele během Pražského povstání 1945 – jedné z nejdramatičtějších epizod československých dějin.

- **Terezín na konci války a při osvobození / 3. 6. 2025 / Národní archiv, Chodovec**

Přednáška Radany Rutové o dění v židovském ghettu v Terezíně těsně po jeho osvobození a o okolnostech epidemie skvrnitého tyfu. Tři týdny před skončením války se Terezín stal cílovou stanicí pro evakuační transporty a pochody smrti z likvidovaných koncentračních a pracovních táborů na území nacistického Německa. Setkání terezínských vězňů s nově příchozími znamenalo nejen kruté seznámení s realitou konečného řešení židovské otázky, ale také oddálení dlouho očekávané svobody. Tisíce vyčerpaných a nemocných vězňů zavlekly do Terezína skvrnitý tyfus, který se rychle rozšířil i mezi původními vězni.

- **Politické a národnostní změny na jaře a v létě 1945 na jihu Čech**

/ 16. 10. 2025 / Národní archiv, Chodovec

Přednáška Libora Svobody pojednávala o vývoji situace v pohraničních oblastech jižních Čech s Rakouskem mezi květnem a zářím 1945. Na velké části tohoto území, Jindřichohradecku a Třeboňsku, proběhl v květnu a červnu 1945 tzv. divoký odsun

doprovázený násilnostmi a vraždami. Současně probíhala likvidace zbytků protektorátní správy a obnovování činnosti československé státní správy. S tím souviselo i začlenění odstoupeného pohraničí zpátky do Československa a vytvoření národních výborů.

- **Žil jsem zbytečně? Setkání u příležitosti 130. výročí narození a 40. výročí úmrtí Jiřího Hejdy (1895–1985) / 13. 11. 2025 / Národní archiv, Chodovec**

Pořadatelé: Národní archiv, Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., Ústav pro studium totalitních režimů, rodina Jiřího Hejdy

Národní archiv si připomněl 130. výročí narození a 40. výročí úmrtí politika, národohospodáře, spisovatele a politického vězně Jiřího Hejdy (1895–1985). Zazněl Hejdův sonet Advent, který přednesl herec Lukáš Hlavica. Promluvil Lukáš Matoušek a na něj navázal historik Libor Svoboda s tématem Jiří Hejda – český politik 20. století. Historik Drahomír Jančík představil Jiřího Hejdu jako národohospodáře, Petra Loučová pak představila slovesné dílo Jiřího Hejdy včetně vězeňských dopisů. Seminář zakončil závěrečným slovem Jiří Böhm, vnuk Jiřího Hejdy.

- **Mistrovská lekce: Proměna aristokratické bašty – personální proměna zahraniční služby mezi podunajskou monarchií a Československem / 18. 11. 2025 / Národní archiv, Chodovec**

Jan Županič představil „aristokratické“ proměny, kterými prošla zahraniční služba rakousko-uherské monarchie a Československa na přelomu 19. a 20. století.

- **Válka není! Všude mír? Tzv. rejdy UPA do Československa v letech 1945 až 1947**
/ 25. 11. 2025 / Národní archiv, Chodovec

Přednáška Vlastimila Ondráka na téma Organizace ukrajinských nacionalistů a jí založené Ukrajinské povstalecké armády (UPA), jež proti Německu, SSSR a Polsku neúspěšně bojovala za vznik samostatné Ukrajiny.

- **Sudetendeutsche Archive und Archivare 1918–1938. Zwischen Volkstumskampf und Wissenschaft** / 10. 12. 2025 / Národní archiv, Chodovec

Tomáš Velička představil publikaci a výsledky svého výzkumu na téma sudetoněmeckého archivnictví mezi světovými válkami.

Akce

- **Festival Open House Praha** / 17. – 18. 5. 2025 /
Národní archiv, Chodovec a budova na třídě Milady Horákové

V rámci festivalu Open House Praha jsme tradičně otevřeli veřejnosti obě dvě archivní budovy. Návštěvníci si mohli prohlédnout i místa, která nejsou běžně přístupná. Na Chodovci šlo například o dezinfekční linku. Na třídě Milady Horákové si mohli prohlédnout interiér funkcionalistické stavby bývalého Archivu země České. Zájem projevil 956 návštěvníků.

- **Předání medailí Za zásluhy o české archivnictví** / 18. 9. 2025 /
Národní archiv, Chodovec

Pořadatel: Odbor archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR

V Národním archivu se konalo předávání medailí Za zásluhy o české archivnictví, které jsou udělovány odborníkům v archivnictví a příbuzných oborech za celoživotní dílo či mimořádný čin. Medailí byl na návrh Národního archivu oceněn Prof. Dr. Christian Keitel, který působí jako odborný archivář a pedagog v Zemském archivu ve Stuttgartu. Ocenění slavnostně obdržel za metodickou podporu českého archivnictví a také za zásluhy v rámci česko-německé archivní spolupráce. Prof. Christian Keitel působí jako člen mezinárodní redakční rady časopisu *Paginae Historiae*. Medaili převzal také mag. Boris Domajnko z Archivu Republiky Slovinsko v Lublani za zásluhy na poli mezinárodní spolupráce v oblasti archivnictví a také za zásluhy v oblasti zvýšení úrovně českého archivnictví. Ing. Antonín Stáně medaili obdržel za záchranu archiválií a budování pozitivního obrazu českého archivnictví v zahraničí. Je mimo jiné členem správní rady krajanského střediska a charity Velehrad v Londýně. Diplomata a dlouholetý pracovník Ministerstva zahraničních věcí PhDr. JUDr. Ivan Dubovický byl oceněn za mnohostranný a dlouhodobý přínos k rozvoji a úrovni oboru. Medaile se neudílejí jen za archivní činnost. Stanislav Toulec jako dlouholetý odborný pracovník stavebního odboru Ministerstva vnitra ji získal za zásluhy při výstavbě a úpravách archivních budov. Medaile obdrželi také pracovníci či emeritní pracovníci Archivu Kanceláře prezidenta republiky, Archivu hlavního města Prahy, Masarykova ústavu a Archivu Akademie věd, v. v. i., Archivu Univerzity Palackého v Olomouci a Archivu bezpečnostních složek.

Narodni archiv

Narodni archiv

Přednášíme na konferencích i pro veřejnost a spolupracujeme se zahraničními partnery

Celkem 36 zaměstnanců Národního archivu se aktivně účastnilo konferencí a seminářů pořádaných např. Univerzitou Karlovou, ústavy Akademie věd ČR, dalšími vysokými školami, odbornými asociacemi, paměťovými nebo politickými institucemi, kde přednesli 97 příspěvků nebo přednášek. Zároveň 8 zaměstnanců reprezentovalo činnost Národního archivu a vědecké poznatky na 12 zahraničních konferencích:

- **Archivierung von Unterlagen aus digitalen Systemen (AUdS)** (Chemnitz, Německo), příspěvek Umgang mit verschiedenen Formaten 4 (*Zbyšek Stodůlka*)
- **University of Udine, Harvard University and Friuli Storia** (Udine, Itálie), příspěvek Postwar Pilsen/Plzeň and Its Pro-American Culture of Protest (*Jakub Šlouf*)
- **Pokrajinski arhiv Maribor** (Radenci, Slovinsko), příspěvek Do we want AI in archives? Speech to text, a transcription project (*Martin Rechterik*)
- **DLM Forum Member's Meeting** (Gdaňsk, Polsko), příspěvek Czech National Digital Research Room (*Pavλίna Nimrichtrová*)
- **Slovenská soudní rada** (Bratislava, Slovensko), M. Horáková – diskuzní panel (*Alena Šimánková*)
- **University of Vienna, Department of Art History** (Víděň, Rakousko), příspěvek Franz Leonard Herget – creator of the collections of the Czech Estates Engineering School History of Map Collecting (*Šárka Steinová, Filip Paulus*)
- **Archives and Records Association (UK & Ireland)** (Bristol, Velká Británie), příspěvek Records Management and Digital Archiving in the National Digital Archives of the Czech Republic (*Pavλίna Nimrichtrová*)
- **Centre for Cultural and Historical Research of Socialism (CKPIS)**, Juraj Dobrila University of Pula (Pula, Chorvatsko), příspěvek Visions and Practices of Democracy in the Socialist and Non-Aligned States (*Jakub Šlouf*)

- **Geodetický a kartografický ústav Bratislava, Slovenská spoločnosť geodetov a kartografov, Stavebná fakulta STU v Bratislave** (Štrbské Pleso, Slovensko), příspěvek Archivace zásadních národních geodatových aktiv (*Martin Rechterik*)
- **EAG/Archiving by Design** (Kodaň, Dánsko), příspěvek From Design to Archiving: the Czech Republic's Approach to Information-System Lifecycle and Appraisal (*Zbyšek Stodůlka*)
- **DLM Forum Member's Meeting** (Kodaň, Dánsko), příspěvek From FAIR to Forever: Towards Archiving Biomedical and Scientific Data (*Zbyšek Stodůlka*)
- **Rumunský národní archiv, Polytechnická univerzita Temešvár** (Temešvár, Rumunsko), příspěvek The National Digital Archives of the Czech Republic (*Milan Vojáček*)

Zástupci Národního archivu byli aktivní v mezinárodních vědeckých grémiích, např. v:

- **Mezinárodním centru pro archivní výzkum ICARUS**
- **Řídícím výboru mezinárodní konference Archivierung von Unterlagen aus digitalen Systemen (AUdS)**
- **Mezinárodní pracovní skupině Relational DataBase Archiving Interest Group při DILCIS Board** a v dalších.

Národní archiv tradičně spolupracuje s celou řadou zahraničních partnerů. V uplynulém roce jsme realizovali 25 zahraničních cest, jejichž cílem byl výzkum, účast na konferencích a jednáních o spolupráci.

Podíleli jsme se na činnosti odborných grémií, např.:

- **Rady pro standardy interoperability digitálního informačního životního cyklu (DILCIS Board) v oblasti Relational DataBase Archiving Interest Group**
- **mezinárodní pracovní skupiny Archiving by Design při European Archives Group**
- **EBNA European Board of National Archivists**
- **EAG European Archives Group**
- **pracovní skupiny německojazyčných archivářů AUdS (Archivierung von Unterlagen aus digitalen Systemen)**
- **evropské platformy DLM Forum**

Pracujeme a spolupracujeme na projektech

Národní digitální archiv III

- **Národní digitální archiv III**

Operační program: Integrovaný regionální operační program

Příjemce projektu: Národní archiv

Programové období: 2021+

Délka trvání projektu: 2023–2027

Projekt má za cíl pořízení a implementaci nového komplexního informačního systému pro dlouhodobé uchovávání digitálních dokumentů a souborů Národního archivu – informačního systému Národní digitální archiv II – včetně relevantního hardware, standardního platformního software a úložné kapacity.

Projekty podpořené v rámci programu NAKI III

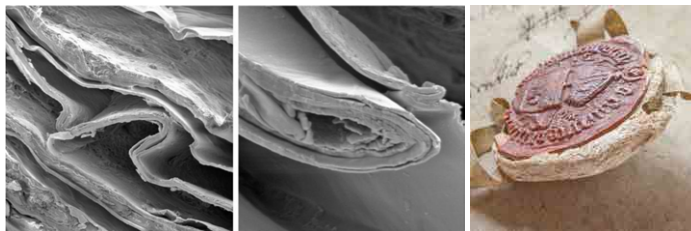
(program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v oblasti národní a kulturní identity na léta 2023 až 2030)

- **Metody konsolidace křehkých pórovitých voskových pečeti (DH23P030VV038)**

Příjemce-koordinátor projektu: Národní archiv

Příjemci projektu: ČVUT v Praze, VŠCHT v Praze

Délka trvání projektu: 2023–2027

Ředitelství národní bezpečnosti v Praze.
Odd. II - Vydávání občanských legitimací.

Vyhotovena dne 23/12/48
Zapsána pod č. r. 19.094

Zádost za všeobecnou občanskou legitimaci.

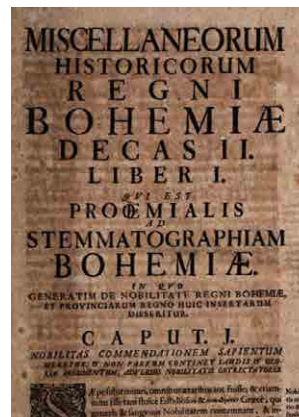
Jméno a příjmení: Arnošt L u s t i g,
Povolání: studijní
Den, měsíc, rok a místo narození: 21. prosince 1926 Praha
Domovská obec: Praha
Stav: svobodný
Národnost: česká
Bydliště: Praha II Truhlařská 20/1119
Rodiče: Matka a Terezie Löwyová

Ostatní poznámky:
1, 2, 3, 4, 5,
6, 7, 8, 9, 10.

Podatelná (výška): 172 cm
Vlasů: světlé
Očí: šedomodré
Nos: široký
Vouze: -
Ústa: -
Zvláštní znamení: -

Legitimaci přiml. a divným oděvem
dne 1. prosince 1948
Výška 172 cm, váha 60 kg, 1948

Ch. 60, 1948
Místní úřad v Praze - 1948

- **Zpřístupnění, konzervace a preventivní péče o diazotypické záznamy ve fondech a sbírkách pamětových institucí ČR (DH23P030VV070)**
Příjemce-koordinátor projektu: VŠCHT v Praze
Příjemce projektu: Národní archiv
Délka trvání projektu: 2023–2027
- **Písemné bohatství zrušených klášterů v Čechách (DH23P030VV056)**
Příjemce-koordinátor projektu: Národní knihovna ČR
Příjemce projektu: Národní archiv
Délka trvání projektu: 2023–2027
- **Národní a kulturní identita českých komunit na Ukrajině v 19. – 21. století v movitém kulturním dědictví České republiky (DH23P030VV043)**
Příjemce-koordinátor projektu: Národní muzeum
Příjemci projektu: Národní archiv, Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.
Délka trvání projektu: 2023–2027

Ackermannová Rířka datum narození: 21.6.1866 miesta narození: Mykolajiv, Ukrajina Osobní údaje jméno: Řířka rozcestí(y): Artova rodinná/žena(y): Ackermannová profese/umění/zajímání: materní jazyk: Ryřka; Repka datum smrti: 19.8.1945 miesto smrti: Praha, hl. m. ČR poznámka:	Altschoff Evald datum narození: 20.9.1895 miesta narození: Gelsenkirchen, Německo jméno: Altschoff rozcestí(y): Altschoff rodinná/žena(y): profese/umění/zajímání: materní jazyk: Evald datum smrti: 29.4.1957 miesto smrti: Frankfurt nad Mohanem, Německo poznámka:	Andresová Adéla datum narození: 31.1.1872 miesta narození: Praha, hl. m. ČR jméno: Andresová rozcestí(y): Andresová rodinná/žena(y): Andresová profese/umění/zajímání: materní jazyk: datum smrti: 14.4.1956 miesto smrti: Poděbrady, o. Nymburk poznámka:
Marižovka jméno: Šimche ojmená: Ackermann datum a místo narození: 12.4.1850 Přemyšlany, Ukrajina datum a místo smrti: ročník smrti: zajhm rodinná/žena(y): +5.1.1943 Terezin poznámka:	jméno: Ellen Ruth ojmená: Altschoffová, roz. Liebmannová datum a místo narození: 15.12.1911 Berlín, Německo datum a místo smrti: 17.10.1940 Praha, hl. m. ČR ročník smrti: zajhm/a poznámka:	jméno: Richard ojmená: André (Abel) datum a místo narození: 24.1.1864 Kralupy nad Vltavou M datum a místo smrti: 4.9.1892 Praha, hl. m. ČR ročník smrti: rodinná/žena(y): +1912 poznámka:
Děti jméno: Marie (Manci) ojmená: Feldbrandová, roz. Ackermannová datum a místo narození: 17.7.1895 Přemyšlany, Ukrajina ročník smrti: zajhm poznámka:		jméno: František Robert ojmená: André datum a místo narození: 6.8.1894 Praha, hl. m. ČR ročník smrti: zajhm/a rodinná/žena(y): právník poznámka:

Projekt podpořený Grantovou agenturou ČR

- **Konstrukce šlechtické identity v díle Bohuslava Balbína (GA 24-10417S)**
Příjemce projektu: Historický ústav AV ČR, v. v. i.
Spolupříjemce projektu: Národní archiv
Délka trvání projektu: 2024–2026

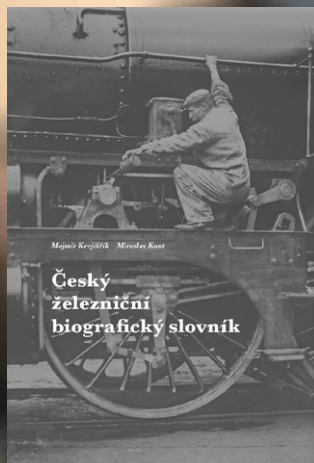
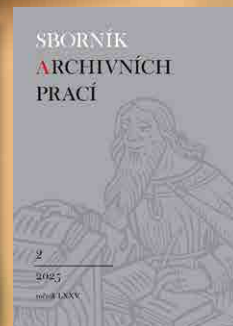
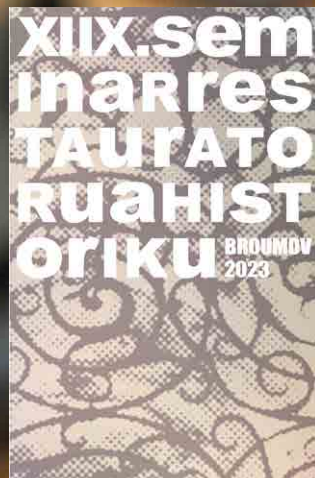
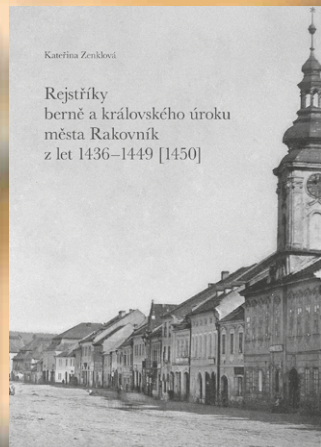
Další projekty

- **Český národní uzel EHRI v rámci digitální výzkumné infrastruktury pro jazykové technologie, umění a humanitní vědy LINDAT/CLARIAH-CZ (LM2023062)**

Příjemce-koordinátor projektu: Univerzita Karlova / Matematicko-fyzikální fakulta

Příjemci projektu: Národní archiv, Filosofický ústav AV ČR, v. v. i., Historický ústav

AV ČR, v. v. i., Institut Tereziánské iniciativy, o. p. s., Knihovna AV ČR, v. v. i., Masarykova univerzita / Filozofická fakulta, Masarykova univerzita / Fakulta informatiky, Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., Moravská zemská knihovna v Brně, Národní filmový archiv, Národní galerie v Praze, Národní knihovna ČR, Památník Terezián, Univerzita Karlova / Filozofická fakulta, Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i., Západočeská univerzita v Plzni / Fakulta aplikovaných věd
Délka trvání projektu: 2023–2027

Publikujeme

Periodika

Vydali jsme další dvě čísla časopisu Národního archivu **Paginae Historiae** (33/1, 2025; 33/2, 2025). Od roku 2023 vydáváme společně s Filozofickou fakultou UK **Sborník archivních prací** (75/1, 2025; 75/2, 2025) a pokračovali jsme poprvé ve spolupráci s Národním technickým muzeem v publikování odborných úzce zaměřených studií ve sborníku **Historická fotografie** (2025).

V elektronické podobě jsme zveřejnili také **Informační list pro otázky elektronické spisové služby a dokumentů v digitální podobě** (16, 2025; 17, 2025).

Edice a jiné

- **XIIX. seminář restaurátorů a historiků Broumov 2023. Sborník referátů.** Praha: Národní archiv, 2025.
- **Cesare Speciano. Epistulae et acta nuntiorum apostolicorum apud imperatorem 1592–1628, Tom. I., Epistulae et acta Caesaris Speciani 1592–1598, Pars VI. Januar 1596 – Dezember 1596.** Ed. Alena Pazderová. Praeae: Archivum Nationale, 2025.
- **Kateřina Zenklová. Rejstříky berně a královského úroku města Rakovník z let 1436–1449 [1450].** Praha: Národní archiv, 2025.
- **Miroslav Kunt – Mojmír Krejčířík. Český železniční biografický slovník.** Praha: Národní archiv, 2025.
- **Lenka Kločková a kol. Integrate volyňských Čechů do československé/české společnosti v letech 1945–2022.** Praha: Národní archiv, 2025.

Výstavní katalog

- **Jakub Šlouf, Jiří Křesťan, Pavel Mücke, Miroslav Šepták. „Ahoj občani!“. Karel Kryl proti vnitřní nesvobodě.** Překlad Renata Grimmová. Praha: Národní archiv, 2025.

Komunikujeme s vámi

Během uplynulého roku jsme provedli přes 1600 návštěvníků z řad odborné a laické veřejnosti v rámci 52 exkurzí po jednotlivých odborných pracovištích Národního archivu. Zájem o exkurze projevili žáci základních a studenti středních a vysokých škol. Ze zahraničních organizací se jednalo o studenty a kolegy z Archivschule Marburg, dále z univerzit v Hamburku, Toruni, z Grinnel College v Iowa. Uvítali jsme také kolegy z Rakouského státního archivu ve Vídni nebo ze Slovenského báňského archivu v Banské Štiavnici.

Národní archiv v roce 2025 navštívilo několik významných zahraničních archivářů a historiků. V dubnu k nám zavítala profesorka Masha Cerovic z École des hautes études en sciences sociales v Paříži. V září jsme přivítali ředitelku Ústředního státního ukrajinského

historického archivu ve Lvově Olesii Stefanyk a vedoucí oddělení kanceláře a kontroly Státní archivní služby Ukrajiny Tetianu Mirchuk. V říjnu jsme Národním archivem provedli hlavního specialistu oddělení evidence a využívání Národního archivního fondu odboru archivních záležitostí Státní archivní služby Ukrajiny Ihora Reznika a ředitelku Státní vědecké archivní knihovny v Kyjevě Olhu Konoplianu. V rámci exkurze Archivschule Marburg v září 2025 navštívil archiv dlouholetý vyučující této školy a historik doktor Robert Meier.

Národní archiv na webových stránkách a sociálních sítích

- **Webové stránky nacr.cz (www.nacr.cz).**

Webové stránky Národního archivu slouží zejména k poskytování základních informací o archivu samotném, jeho historii či organizační struktuře. Součástí jsou aktuality k výstavám, přednáškám, dalším odborným akcím či akcím pro veřejnost. Web slouží k prezentaci publikací Národního archivu, částečně včetně obsahu. Část obsahu webových stránek vyplývá z právních předpisů (podání podle zákona 106/1999 Sb., úřední deska atp.). Webové stránky Vás dovedou také do Národního archivního portálu (včetně uživatelských vzdělávacích videí) a do archivně odborných částí. Na našich webových stránkách naleznete také stálou webovou výstavu, kterou průběžně doplňujeme – **Labyrintem českých dějin.**

- **Youtube kanál**

Youtube kanál nabízí záznamy z některých konferencí, seriál o vlakové dopravě **Pozor vlak** a **metodické rady profesionálům**

Účty na sociálních sítích slouží ke komunikaci o veřejných událostech (výročích, dnech otevřených dveří, pozvánkách...), akcích pro veřejnost, ke sdílení informací o Národním archivu (odborné skupiny, skupiny sousedů v okolí Chodovce), k odkazům na webové stránky, prezentaci archivních dokumentů k výročím/významným událostem/významným archiváliím. Soustředíme se na kvalitní obrazový materiál, vydáváme pro Vás stories (příběhy) a reels (krátká videa).

Národní archiv v roce '25

Kolektiv autorů pod vedením Milana Vojáčka

Fotografie: Národní archiv

Grafická úprava, zlom: Magda Fišerová

Vytiskl: Národní archiv, Archivní 2257/4, Praha 4

Národní archiv, 2026

Národní archiv